

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115011739
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Šramelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2115011739.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Šramelovej a sudcov JUDr. Janky Klčovej a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci proti obžalovanému O. C. pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/, § 127 odsek 4 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 12.04.2016, sp. zn. 24T/16/2015, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 04.10.2016 takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku vec sa vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/, § 127 odsek 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase v roku 2010-2012 pri konflikte so svojou manželkou I. C. v Z. v rodinnom dome na ul. S. N. č. XX/A, túto pripútal v kuchyni ich rodinného domu policajnými putami o radiátor, pričom poškodená I. C. bola pripútaná o radiátor a obmedzená na osobnej slobode približne 10-15 minút a to do doby príchodu O. C., ktorý ju po príchode do rodinného domu našiel uplakanú a osamotenú, na čo jej vzápätí odomkol putá.

Za to mu bol uložený podľa 183 odsek 2 Trestného zákona s prihladnutím na § 38 odsek 2, § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, Trestného zákona a s použitím § 41 odsek 1, § 42 odsek 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. a/ Trestného zákona bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona bol súčasne zrušený výrok o treste uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 22.11.2014, právoplatným dňa 22.11.2014, sp. zn. 0T/230/2014 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu I. stupňa.

V písomných dôvodoch odvolania poukázal na to, že rozsudkom súdu I. stupňa nebola zachovaná totožnosť skutku, bolo porušené právo na obhajobu zásadným spôsobom a súd uložil obžalovanému

trest odňatia slobody, pri ktorom nebral do úvahy vyhlásený rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/33/2015, zo dňa 30.09.2015.

V písomných dôvodoch odvolania ďalej poukázal na to, že podľa § 278 odsek 1 Trestného poriadku môže súd rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu. Podľa § 278 odsek 3 Trestného poriadku súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe. Napriek tomu, že skutok je základom celého trestného konania, trestný poriadok tento pojem nedefinuje a neuvádza ani to, čo sa rozumie pod pojmom totožnosť skutku. Vymedzenie týchto pojmov je teda ponechané na teóriu trestného práva a súdnu prax. Podstatu skutku tvorí konanie páchatel'a a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Súdna prax pripúšťa odchýlky od skutkového stavu uvedeného v obžalobe, či už tak, že sa k nemu pripoja nové skutočnosti v obžalobe neuvedené, alebo sa vynechajú niektoré skutočnosti v obžalobe uvedené, ak sa ukázali nesprávnymi, alebo sa skutočnosti určitým spôsobom len modifikujú, pokiaľ sa tým nemení priamo podstata skutku.

Obžalovacia zásada uvedená v ustanovení § 220 odsek 1 Trestného poriadku (teraz § 278 odsek 1 Trestného poriadku), podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku. (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR 2Tz/2/73, uverejnené v Zbierke rozhodnutia a stanovísk súdov SR pod č. 64/1973). Zároveň platí, že súd musí rozhodnúť o celom skutku, je povinný vyčerpať celý skutok, ktorý je predmetom obžaloby a zaoberať sa všetkými jeho stránkami, ktoré sú právne relevantné (R 41/1972, R 45/1973-I. a iné).

Súd v danej veci rozhodol o inom skutku, než je skutok, ktorý bol a je predmetom obžaloby. Súd nemôže s poukazom na ustanovenie § 278 odsek 1 Trestného poriadku uznať obžalovaného vinným zo skutku nového, pri ktorom nie je konanie a ani následok znakom trestného činu, ktorého skutkovú podstatu napĺňa pôvodný skutok uvedený v obžalobe. Konanie páchatel'a pri skutku uvedenom v obžalobe vyjadruje sústavnosť, dlhodobosť, čo zároveň pociťuje poškodená strana ako ťažké príkorie, len toto možno považovať za fyzické a psychické utrpenie. Konanie obžalovaného popísané pri skutku novom mení podstatu pôvodného skutku a je skutkom celkom iným, ktorý má aj iný následok.

Znaky trestného činu nového skutku postihujú celkom odlišné konanie (i keď zdánlivo sa môže javiť, že tomu tak nie je), než je konanie pokryté znakmi trestného činu skutku uvedeného v obžalobe. Pri novom skutku nemožno hovoriť ani v časti konania o týraní a teda nemožno hovoriť ani o rovnakom následku, skutok je potrebné vnímať v jeho jednote.

Súd I. stupňa nerozhodol o celom skutku uvedenom v obžalobe a pretože súd nerozhodoval o totožnom skutku, súd I. stupňa skutok obžaloby neupravil ale vytvoril skutok nový. Obžalovanému bolo kladené za vinu v skutku obžaloby, že svoju manželku sácal, fackal, udieral päťami po hlave, do oblasti tváre, kopal do nohy v oblasti stehna, členka, chytal ju silno pod krk, vulgárne jej nadával, vyhánal ju z domu slovami „zmizni, vypadni“, vyčítal jej, že nepodniká kvôli nej, spôsobil jej rôzne hematómy atď., čím vyvolal následok v obžalobe uvedený. Ďalej vytkol súdu I. stupňa, že totožnosťou skutku sa súd I. stupňa v odôvodnení vôbec nezaoberal.

Skutok uvedený v rozsudku nebol predmetom dokazovania, obžalovaný ani poškodená neboli k nemu vypočúvaní a nebola ani daná obžalovanému možnosť poskytnúť súdu dôkazy na svoju obhajobu. Podľa ustanovenia § 284 odsek 2 Trestného poriadku uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozorní skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiadajú, treba mu poskytnúť znovu lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o 5 pracovných dní. V trestnom poriadku nie je priamo ustanovenie, z ktorého by vyplývala povinnosť súdu takto postupovať aj pri odchýlnom (nie prísnejšom) právnom posúdení skutku. Z viacerých ustanovení trestného poriadku však vyplýva, že obhajoba a obžaloba majú mať v trestnom konaní rovnaké postavenie, že obžalovaný má mať možnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, má právo ich obstaráť, už po podaní obžaloby má súd povinnosť podľa § 244 odsek 2 Trestného poriadku, ak dôjde k záveru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba, oboznámiť s touto skutočnosťou osoby, ktorým sa doručuje rovnopis obžaloby a prokurátora, a vyzvať obvineného a prokurátora, aby písomne oznámili súdu a sebe navzájom návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré dosiaľ nenavrhli. Zároveň ich upozorní na ustanovenie § 252 odsek 2 až 5.

Aj podľa § 234 odsek 2 Trestného poriadku sa obžaloba môže podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie. Ak prokurátor mieni tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval policajt, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného, obhajcu a poškodeného a zistí, či so zreteľom na zamýšľanú zmenu navrhujú doplniť vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie. Ak prokurátor nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho, urobí o tom záznam do spisu a vyrozumie osobu, ktorá návrh podala.

Je preto v rozpore so základnými princípmi, na ktorých stojí trestný poriadok, aby nebola daná možnosť obžalovanému navrhnúť dôkazy pri takej zmene právnej kvalifikácie, ako sa stala v predmetnej trestnej veci.

Záverom poukázal na to, že súd I. stupňa nebral do úvahy vyhlásený rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/33/2015, zo dňa 30.09.2015, nakoľko prichádza do úvahy súhrnný trest aj vo vzťahu k tomuto rozsudku.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

Krajský súd rozhodol na neverejnom zasadnutí v zmysle ustanovenia § 326 odsek 1 písm. b/ Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že zistené chyby nemožno odstrániť ani na verejnom zasadnutí.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava podala dňa 23.09.2015 na súd I. stupňa obžalobu na O. C. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a/, odsek 2 písm. d/ Trestného zákona s použitím ustanovenia § 138 písm. b/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v období najmenej od roku 2005 a pokračujúcom až do 19.04.2015 v Z. v rodinnom dome na ul. S. N.. XX/A, opakovane vždy pod vplyvom alkoholu, verbálne aj fyzicky napádal svoju manželku I. C. tým spôsobom, že ju sácal, fackal, udieral päťami po hlave, do oblasti tváre, kopal do nohy v oblasti stehna, členka, chytal silno pod krk, vulgárne nadával, pri jednom konflikte v presne nezistenom čase ju pripútal v kuchyni ich rodinného domu policajnými putami o radiátor, vyhánal ju z domu slovami „zmizni, vypadni“, vyčítal jej, že kvôli nej nepodniká, čím týmto konaním svojej manželke poškodenej I. C. spôsobil rôzne drobné zranenia a hematómy, pre ktoré z obavy z obvineného nevyhľadala lekársku pomoc, ale najmä jeho správanie u nej vyvolalo pocit strachu, znížené sebavedomie, traumatický negatívny vplyv na psychiku, čo vyústilo u poškodenej I. C. do syndrómu týranej osoby.

Napadnutým rozsudkom súd I. stupňa uznal obžalovaného vinným zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 odsek 1, odsek 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/, § 127 odsek 4 Trestného zákona na už uvedenom skutkovom základe.

Je potrebné prisvedčiť obhajobe obžalovaného, že súd I. stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku totožnosťou skutku vôbec nezaoberal napriek tomu, že zo skutku uvedeného v obžalobe vyňal len jedno jednorázové konanie obžalovaného voči svojej manželke.

V zmysle súdnej praxe týraním je zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Nemusi ísť o sústavné alebo dlhší čas trvajúce konanie. Nevyžaduje sa, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví, musí však ísť o konanie, ktoré týraná osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie (R 20/1984-I). Na naplnenie znakov tohto trestného činu treba, aby v dôsledku páchatelovho konania bolo spôsobené fyzické alebo psychické utrpenie, a to ktorýmkoľvek konaním taxatívne uvedeným v § 208 odsek 1 písm. a/ až e/. Pod pojmom „fyzické alebo psychické utrpenie“ treba rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky, prechodný čas.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd I. stupňa poukázal len na to, že na základe vykonaného dokazovania nebola vina obžalovaného za žalovaný skutok zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a/, odsek 2 písm. d/ Trestného zákona preukázaná, ale naopak v priebehu vykonaného dokazovania vyplynula a bola preukázaná trestná činnosť obžalovaného v časti žalovaného skutku a to len v časti podanej obžaloby týkajúcej sa obmedzenia osobnej slobody poškodenej I. C., ktorá bola v presne nezistenom čase v roku 2010 až 2012 po konflikte so svojim manželom O. C. v Z. v rodinnom dome na ul. S. N.. XX/A, pripútaná v kuchyni ich rodinného domu policajnými putami o radiátor a bola obmedzená na osobnej slobode 10-15 minút a to až do doby príchodu O. C..

Skutok, ako ho ustálil súd I. stupňa je teda len jednorázovým konaním obžalovaného, ktoré bolo súčasťou obžaloby. Bolo preto povinnosťou súdu I. stupňa odôvodniť, či totožnosť skutku bola zachovaná.

V súvislosti s výsluchmi I. C..I. 153, O. C.. I. 158, O. C.. I. 161, Mgr. V. H.. I. 162 a O. H.. I. 163 je potrebné uviesť, že nie je zrejmé, či svedkovia boli poučení podľa § 130 Trestného poriadku. Napríklad pri výsluchu svedka O. H. je uvedené ..., ktorý po príslušnom zákonnom poučení, že je povinný vypovedať pravdu, nič nezamlčať, krivá výpoveď a krivá prisaha je trestná, po zložení prisahy udáva : zákonnému poučeniu zo strany súdu som porozumel, som zaťom obžalovaného. Pri výsluchu svedkov, ktorí majú byť poučení podľa § 130 Trestného poriadku musí byť výslovne uvedené toto poučenie a svedok sa výslovne musí vyjadríť, či svoje právo odoprieť výpoveď využíva alebo či vypovedať bude. Až následne je svedok poučený všeobecným poučením príslúchajúcom svedkovi. Tým, že súd I. stupňa pri ustálení skutkového stavu vychádzal z výpovedí uvedených svedkov a svedkovia neboli poučení v zmysle § 130 Trestného poriadku, oprel odôvodnenie rozsudku o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Preto bude potrebné výpovede vypočutých svedkov zopakovať.

Tiež je potrebné vytknúť súdu I. stupňa, že ak rozhodoval dňa 12.04.2016 a vo veci sp. zn. 5T/33/2015 už bol 30.09.2015 vyhlásený rozsudok, mal vyčkať na jeho právoplatnosť pre posúdenie, či neprichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu.

Vzhľadom na vytýkané procesné pochybenia a chyby rozsudku sa krajský súd bližšie hodnotením dôkazov nezaoberal.

Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu I. stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.